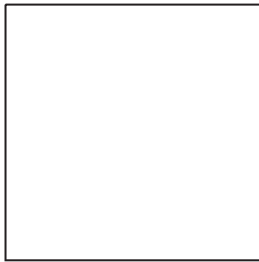
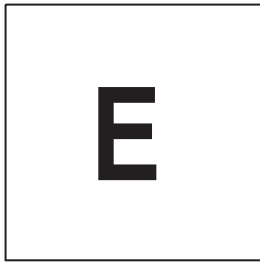
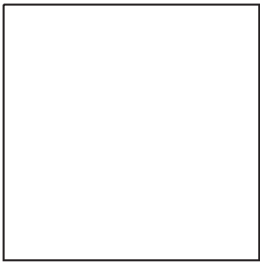
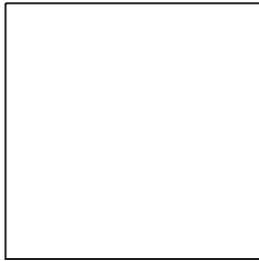
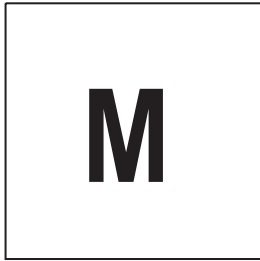
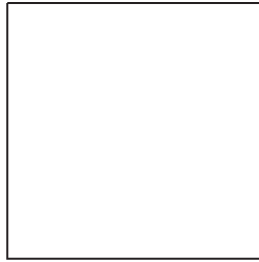
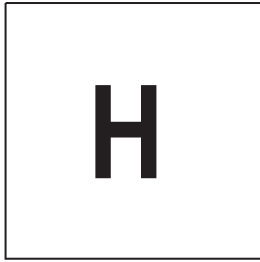
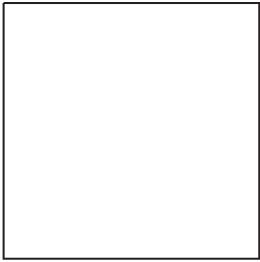
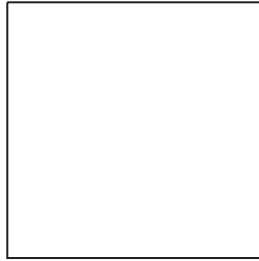
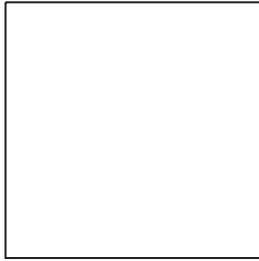
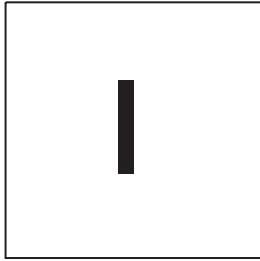
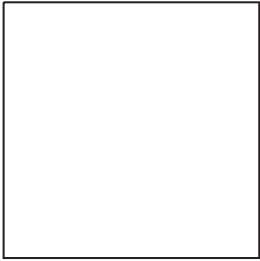

MINISTERIET FOR
BY, BOLIG OG
LANDDISTRIKTER

SKIVEKOMMUNE

FRA ORD TIL HANDLING!

Program for områdefornyelse i Lihme

Skive Kommune, oktober 2012

Skive Kommune ønsker med dette program, sammen med borgerne i Lihme, at udvikle et antal helhedsorienterede projekter der tilsammen styrker Lihme som attraktivt bo- og levested.

I januar 2011 ansøgte Skive Kommune ministeriet for By-, Bolig og Landdistrikter om midler til gennemførelse af områdefornyelse i Lihme. I april 2011 meddelte ministeriet, at den ansøgte 1 mio. kr. var reserveret. Beløbet forøges med Skive Kommunes eget bidrag på 2 mio. kr. samt forventeligt tilskud fra en særlig pulje i Fødevareministeriet via den Lokale Aktions Gruppe på ca. 1 mio. kr., hvorved der samlet er ca. 4 mio. kr. til forbedringer i Lihme.

Efter lokalt ønske om udsættelse af programfrist blev denne efter tilsagn fra By-, Bolig og Landdistrikter forlænget frem til 1. oktober 2012. Årsagen til Lihmes ønske om at udvide programfasen var, at der herved var tidsressourcer til at gennemføre en længere række lokale workshops, for herigennem at opkvalificere programmets indhold. Der blev således nedsat en styre- og kernegruppe samt afholdt åbne workshops for byen og egnens beboere.

Ved de gennemførte workshops er indsatsområderne blevet udvalgt, beskrevet, udviklet og justeret. Efterfølgende er der sket en prioritering og budgetsætning med lokalt tilsagn på et afsluttende borgermøde.

Programmet er udarbejdet i perioden december 2011 til og med august 2012 og har været i afsluttende høring blandt kerne- og styregruppens medlemmer. Herefter har det været på Skive byråds Teknik- og Miljøudvalgsmøde til godkendelse d.4. september 2012.

Henrik Willadsen
Afdelingsleder, Udvikling & Strategisk Planlægning

Indholdsfortegnelse

Proces og organisering.....	4
Baggrund.....	8
Området.....	9
Byens liv.....	11
Indsatsområder.....	14
Kommunens organisering af indsatsen og budget.....	18
Investeringsredegørelse.....	19
Målsætning og succeskriterier.....	22

STYREGRUPPE

BORGERE

I styregruppen sad:

- Claus Mikkelsen, Lihme Borgerforening
- Kim Jakobsen, Lihmeborger
- Dorthe Dalsgaard, Landsbyen Lihmes støtteforening og Skive Byråd
- Mogens Dam Lentz, SBS-rådgivning
- Henrik Willadsen, Afd. leder, Udvikling & Strategisk Planlægning, Skive Kommune
- Berit Brunsgaard, Udvikling & Strategisk Planlægning, Skive Kommune

STYREGRUPPE

BORGERE

I kernegruppen sad:

- Karin Henriksen, Lihmeborger
- Bo Hansen, Lihmeborger
- Birgit Jørgensen, Lihmeborger
- Lars Bertelsen, Lihmeborger
- Klaus Østergaard, Lihmeborger
- Dorthe Smedemark, Lihmeborger
- Flemming Grønberg, Lihmeborger
- Marianne Husted, Lihmeborger
- Sille Christiane Linnet, Udvikling & Strategisk Planlægning, Skive Kommune

Områdefornyelse i Lihme

Lokalt affødte 'Plan09 - et tværkommunalt eksempelprojekt om dialogbaseret helhedsplanlægning' og de øvrige udviklingsprocesser i Lihme et stærkt ønske om at udvide programfasen for områdefornyelsen. Formålet med dette var at gennemføre lokale workshops over en periode på 6-7 måneder for herigenem at opkvalificere programmets indhold. Hvor fokus tidligere lokalt havde været på fysiske tiltag, var man blevet mere opmærksom på, hvor vigtig *indholdet* i det fysiske miljø og selve processen var.

Formålet med afholdelse af workshops har således været, at byens borgere i fællesskab løfter opgaven, samt at flere af de lokale interessenter, som ellers kan være svære at få fat på, blev engageret.

Til et første orienteringsmøde blev der lokalt udvalgt tre repræsentanter til at sidde i en styregruppe sammen med ansatte ved Skive Kommune og Mogens Dam Lentz fra SBS-rådgivning. Hertil blev valgt 8 lokale repræsentanter til en kernegruppe, hvor en kommunalt ansat var tovholder. Kernegruppen deltog i hele processen og arrangerede månedlige workshops, hvor lihmeboerne var med til at udvikle programindholdet gennem forskellige øvelser, der bestod af både individuelle og teambaserede opgaver.

Kernegruppen har således været drivkraften mellem de enkelte workshops, hvor dens opgave har været at samle op på aftenens arbejde – viderebearbejde og formidle ud lokalt samt til styregruppen. Styregruppen har holdt møde mellem de enkelte workshops, og har haft som funktion at guide og hjælpe med viden/økonomihensyn mv. løbende gennem processen.

Overordnet har processen frem til programmets indhold set således ud:

November:

- *Hvad:* Forberedende arbejde samt organisering/valg af repræsentanter til styre- og kernegruppe.
- *Hvorfor:* Formålet var at motivere og engagere borgerne i området (specielt Lihme-borgerne) for at sikre medejerskab for proces og produkt.
- *Hvordan:* Der blev via borgerforeningen taget direkte kontakt til alle husstande i byen. Herunder blev der informeret om områdefornyelsen, og hver enkelt husstand blev opfordret til at deltage aktivt i processen i form af deltagelse i workshops og/eller deltagelse i kerne/styregruppen. Dertil gav borgerforeningen hver husstand en flyer med info om områdefornyelsen, tid og sted for afholdelse af informationsmødet og de efterfølgende workshops (se flyer s.5).

På informationsmødet blev der igen informeret om områdefornyelsen samt processen, og der blev lokalt udvalgt repræsentanter til kerne- og styregruppen.

December:

- *Hvad:* Visionsworkshop (lokal workshop - åben for alle).
- *Hvorfor:* Formålet var i fællesskab at finde et fælles mål – en vision for Lihme alle arbejdede hen imod.
- *Hvordan:* Visionsudvikling via brainwriting og moodboards.

Brainwriting bestod af følgende opgave, der blev løst i mindre grupper:

1. Fortæl om dit første møde med Lihme (individuel).
2. Beskriv med få ord, hvordan du ser Lihme i dag

Organisering og sammensætning af kerne- og styregruppe: Borgerne var løbende i dialog med kernegruppen og deltog desuden ved de afholdte workshops, hvor programmets egentlige indhold blev formuleret i fællesskab.

(individuel).

3. Beskriv med få ord, hvordan du gerne vil se Lihme om 30 år (individuel).
4. Én samlet præsentation pr. gruppe .

Rent praktisk blev der sat forskellige ord og sætninger på Lihme for, hvordan man lokalt så byen i dag. Ved den efterfølgende runde - hvor fokus var på, hvordan man gerne så Lihme i fremtiden - var fokus positivt og fremadrettet, og workshopdeltagerne sad tilbage med positive tanker om Lihmes fremtid.

Moodboards

Med udgangspunkt i de samme gruppesammensætninger fik hver gruppe 30 min. til at udarbejde et moodboard (en plakat hvor gruppens fremtidige visioner formidles gennem billeder, ord og skitser).

Formålet med brugen af moodboards var at udvikle gennem fælles leg, hvor forudgående synspunkter elimineres ved at der ikke gøres brug af verbale beskrivelser. Med en visuel situation er ingen mening givet på forhånd. Situationen er der bare, og er derfor den samme for alle, selvom de enkelte gruppe-medlemmer måske opfatter den forskelligt.

Når grupperne var færdige, var der præsentation af gruppernes vision for Lihme, herunder en forklaring af, hvorfor netop disse billeder og ord var blevet valgt.

På baggrund af visionsworkshoppen udarbejdede kernegruppen en vision for Lihme, som styregruppen efterfølgende kommenterede. Styregruppen var meget begejstret for Lihmes vision: *Lihme – landsbyen med livet i centrum. Grønt, smukt og i fællesskab.* Se nærmere på s.14.

LIHME - DØD ELLER LEVENDE?

- Lihme har fået en bevilling fra Socialministeriet og Skive Kommune på 4 mio kr. til områdefornyelse i Lihme by.
- For at pengene frigives, skal Lihmeboerne fastlægge indholdet til programmet for hvordan midlerne ønskes benyttet... Programmet skal afleveres til Socialministeriet
- Hvilken fremtid skal Lihme stå over for? Valget er dit!!
- Ønsker DU at støtte op om din landsby og sikre midlerne kommer i hus, skal du møde op til en række workshops der afholdes over vinteren. Her skal det afklares hvad I vil i Lihme og hvordan jeres mål nås..

Derfor:

MØD OP TIL EN ELLER FLERE AF FØLGENDE WORKSHOPS - og gerne dem alle:

- D.6 december kl.19-21:45: Visionsworkshop - hvad er visionerne for Lihme?
- D.24 januar kl.19-21:45: Idéworkshop - hvordan kan visionen realiseres?
- D. 25 februar kl.10-13: Konceptworkshop - udvælgelse af idéer - afslutter med fælles frokost
- 17 april kl.19-21:00: Borgermøde - præsentation af programmets indhold

Alle møder finder sted i Aktivitetshuset

OBS: Er der lokal opbakning igangsættes programfase- ellers ikke!

Den omdelte flyer fra opstartsperioden

Fotos fra Visionsworkshoppen hvor der blandt andet blev udarbejdet moodboard for Lihmes vision

Fotos fra idéworkshoppen, hvor fokus var at omsætte visionen til et idékatalog

Januar

- *Hvad:* Idéworkshop (lokal workshop - åben for alle).
- *Hvorfor:* Formålet var i fællesskab at komme med idéer til, hvordan visionen kunne realiseres. Workshoppen havde fokus på muligheder og ikke begrænsninger. Det vil sige, at formålet var at få idéer til at spire ved at bygge videre på tidligere fremlagte idéer, gøre dem stærkere/bedre og finde værdier og/eller, hvad det var, der gjorde idéen interessant.
- *Hvordan:* Her blev kerne- og styregruppens bud på en vision præsenteret, hvorefter der var lokal debat om visionen (den blev godkendt af alle). Efterfølgende idéudvikling (verbal brainstorm, vrængning)

Verbal brainstorm

Der blev i mindre grupper afholdt en kort individuel brainstorm, hvor hver deltager skulle udvikle 2-3 vilde/urealistiske ideer på 3 min.

Formålet var at skyde idésessionen i gang og presse gruppedeltagerne til at komme med løsningsforslag uden tid til evaluering og uden mulighed for at 'putte' sig i gruppen.

Efterfølgende blev der afholdt en brainstorm i gruppen, hvor idéerne fra første runde blev bearbejdet og nye idéer kom på bordet. Afslutningsvist, blev idéerne præsenteret i plenum.

Vrængning

Vrængningsmetoden fokuserer på, hvad der er den optimale løsning, hvis alt er muligt.

Hver gruppe udvalgte de 6-7 bedste idéer, som efterfølgende blev 'vrænget' og herigennem videreudviklet. Afslutningsvist blev de udvalgte idéer fra de enkelte grupper præsenteret i plenum.

Kernegruppen indsamlede herefter idéerne og visualiserede dem. Med udgangspunkt i KJ-metoden (bottom-up gruppering af idéerne) blev idéerne inddelt ud fra overordnede temaer/lokaliteter, såsom Kirkelunden, byrum, grønne tiltag mv.

Efterfølgende blev idéerne inden for de enkelte temaer yderligere ordnet ud fra realiseringssværhedsgrad (herunder økonomi, tid, afhængighed af sagsbehandling uden for kommunens regi mv.).

Februar

- *Hvad:* Konceptworkshop (lokal workshop - åben for alle).
- *Hvorfor:* Formålet var at prioritere, hvilke idéer der blev vægtet højest lokalt og efterfølgende styrke de højest prioriterede idéer.
- *Hvordan:* Udvælgelse af idéer (dommerkort, negativ brainstorm, scores).

Dommerkort: Hver person i gruppen fik mulighed for at vælge de fem projekter, man prioriterede højest og markere dette på illustrationen af de pågældende idéer. Da alle i gruppen havde prioriteret idéerne diskuterede gruppen samlet de udvalgte idéer og udvalgte sammen 5-7 idéer, som gruppen samlet prioriterede højest. Formålet var her, at den enkelte gruppedeltager kunne prioritere individuelt, inden en gruppeudvælgelse fandt sted ud fra fælles diskussion af idéerne.

Negativ brainstorm: De udvalgte idéer i gruppen blev gennemgået én af gangen med fokus på alt, hvad der kan være af problemer i forhold til idéen. Efterfølgende gennemgik gruppen de enkelte idéer igen – men denne gang med fokus på, hvordan de fundne problemer kunne løses. Formålet med dette var, at gruppen selv skulle løse evt. problemer, der kunne være med de udvalgte idéer og derved også tage et større ansvar

for, at idéen blev optimeret så meget som muligt og ikke mindst fremtidsikret.

Scores: Afrundingsvis prioriterede gruppen de udvalgte 5-7 idéer, således at den idé, der blev prioriteret højest, fik den højeste score. Herved havde kerne- og styregruppen et godt udgangspunkt for at komme med et oplæg til, hvorledes midlerne kunne fordeles.

Marts

- *Hvad:* Detaljeworkshop (kerne- og styregruppe).
- *Hvorfor:* Formålet var at forbedre dele af løsningsforslaget, så det blev nemmere at realisere.
- *Hvordan:* Fælles dialog om tilrettelæggelse for den endelige implementering og lancering af programmets indhold og udarbejdelse af udkast til en handleplan (budget, tidsplan, rollefordeling mv.), som blev præsenteret på et afsluttende borgermøde.

April

- *Hvad:* Afsluttende borgermøde.
- *Hvorfor:* Formålet med det afsluttende borgermøde var at få de borgernes endelige accept til programindholdet.
- *Hvordan:* Præsentation af programindholdet med efterfølgende diskussion og tilretning i plenum, hvorefter der var fuld opbakning til indholdet.

I udarbejdelse af programmet har repræsentanter fra forskellige grupper stået for en del af arbejdet i form af deltagelse i workshops og/eller deltagelse i kerne- og styregruppen. Det har sikret, at indholdet af ansøgningen levede op til Lihmeborgernes ønsker, samt at arbejdet fortsat er stærkt forankret lokalt.

I gennemførelsesfasen vil repræsentanter fra disse grupper, sammen med Skive Kommune, fortsat ud-

gøre et væsentligt element. Herved vil processen omkring områdefornyelsen i Lihme by sikre, at resultaterne bliver varigt forankret og den unikke arbejdskultur, man over en længere årrække har opbygget omkring borgerdreven innovation, fastholdes.

Det skal understreges, at såvel arbejdsgrupperne som Skive Kommune er opmærksomme på og åbne for, at også en række nye interessenter vil komme til i de fremtidige processer. Arbejdsgrupperne nyder stor opbakning i hele lokalsamfundet og vil være gode ambassadører for at få mange med i de borgerdrevne aspekter i realiseringen af programmets indhold.

Fotos fra Konceptworkshoppen, hvor der blandt andet skulle prioriteres mellem idéerne fra idékataloget

Konceptworkshoppen sluttede af med en fælles frokost, som frivillige fra byen havde lavet

Plan09

Lihme, der førhen var en blomstrende oplandsby, står over for store udfordringer, idet der sker en fortsat centralisering af såvel offentlig som privat service i kommunen. Det indebærer, at det er blevet svært at fastholde den detailhandel og de erhverv, som før gav byen liv. Hertil kæmper man i Lihme med øget fraflytning og en skæv aldersfordeling – de unge er svære at holde på, og de børnefamilier, der gerne vil bosætte sig i byen, har svært ved at finde en bolig, fordi der ingen rotation er i boligmassen.

Nævnte problematikker var for få år siden medvirkende til, at såvel politikere som byens borgere var stærkt på vej til at beslutte, at der i fremtiden ikke skulle sættes på Lihme by. Byen var med andre ord blevet et aktuelt eksempel i den evige debat i landdistrikterne: skal man lade en landsby dø, hvis der ikke er liv? Man talte i forskellige sammenhænge om, at bosætning skulle ske i det naturskønne og rekreative område ved Gyldendal syd for byen, samt at man ville arbejde for at styrke forskellige erhvervmæssige og udviklingsmæssige tiltag i Gyldendal og i området ved Limfjord Camping og Vandland nord for byen.

Midt i denne proces kom Lihme med i Plan09 eksempelprojektet "Multifunktionelle jordbrugslandskaber – strategier, værktøjer og processer". Det skete i perioden 2008 – 2009. Som et af 5 udvalgte eksempelområder udarbejdede borgere i Lihme sogn i samarbejde med myndigheder, konsulenter og specialister en samlet by- og landskabsstrategi for Lihme. Strategien fokuserer på at bevare og styrke stedets kvaliteter og giver konkrete bud på projekter og aktiviteter, der kan udmønte strategien i handling.

Med processen fulgte en helt ny erkendelse i Lihme. Det stod nemlig mod afslutningen af Plan09 klart, at de mange kvaliteter og styrker omkring Lihme, bl.a. Gyldendal og Ålbæk, kun fungerede og blomstrede i kraft af, at de havde et centrum i Lihme by. På alle planer: det erhvervmæssige, det sociale og det kulturelle – kunne der kun ske en fortsat opblomstring i de omkringliggende områder, hvis Lihme som centrum var stærk nok til at facilitere den udvikling og til at stå som det koordinerende centrum. Samtidig kom en erkendelse af, at alle fremtidige tiltag i de omkringliggende stærke områder omkring Lihme skulle rette sig mod og forholde sig til Lihme som et centrum i lokalområdet for på den måde at styrke sig selv.

Derfor er der siden Plan09 blevet arbejdet hårdt og intensivt på at styrke Lihme, således at byen kan bevare en position som et af Vestsallings sociale og kulturelle tyngdepunkter og samtidig øge sin attraktivitet som bosætningsby. Lihme er et eksempel på, at man ved fælles og professionel hjælp erkendelsesmæssigt er skiftet fra at bruge ordet dødsdømt, til at anvende ordet livsnerve i forbindelse med en landsbys fremtid. Gennem en områdefornyelse ønsker man at stadfæste den erkendelse i konkrete handlinger, hvor Lihme styrkes og bringes til at være det optimale koordinerende centrum.

Der er i landsbyen bred enighed om, at en væsentlig forudsætning for at kunne vende den negative udvikling er, at der tages hånd om byens visuelle fremtræden, så nedslidte/tomme boliger og triste fællesarealer ikke præger bybilledet. Det er målet blandt andet gennem områdefornyelsen at gøre dette.

En blandt flere avisartikler om Plan09-projektet i Lihme

Lihme og byens placering i landskabet

Lihme ligger i kommunens vestlige del, ca. 20 km fra Skive. Byen fungerer blandt andet som lokal oplandsby for nærområdet, samt nærmeste handelsby for de mange beboere og gæster i de omkringliggende sommerhusområder.

Lihme er en byplanmæssigt velbevaret landsby, der består af bebyggelse fra tre tidsaldre: den gamle landsby i byens sydlige del, andelsbyen med rødstenshuse, der dominerer vejrummet langs de to indfaldsveje, og et parcelhuskvarter fra 1970'erne. Hver bydel rummer karakteristiske arkitektoniske og kulturhistoriske træk, som fortæller Lihmes historie, og er med til at give byen identitet. Desværre er flere af boligerne små eller i dårlig stand, og det præger bybilledet. Øst for kirken ligger Lihmes bypark, Kirkelunden, der både indeholder et mindre skovkrat og en sø. Området udgjorde i gammel tid et vigtigt mødested i landsbyen, og er derfor et indsatsområde i fremtiden.

Landskabet i Lihme sogn byder på meget i form af vekslende landskaber og kulturhistoriske elementer, hvorunder særligt Kaas Hovedgård og Lihme kirke bør nævnes. I Hans Edvard Nørregård-Nielsen og Kirsten Kleins bog, Limfjorden, hedder det bl.a. i bind II, side 20-23, hvor Kaas og Lihme er omtalt, om Kaas hovedbygning: *"Der er ikke noget i helheden, som er ekstraordinært, og alligevel skal man lede for at finde en gård, der mere myndigt end Kaas sammenfatter og løfter sine omgivelser. Den ældre borg har ligget lidt længere mod øst, og man ville gerne se eller bare vide, hvad det var for en slags bygning, der her i umindelige tider har indgået i kystbevogtningen med Lihme Kirke i ryggen"* og videre hedder det om Lihme Kirke: *"I Lihme har man tilsyneladende påbegyndt byggeriet med den slags små bekvemme marksten, der ikke ve-*

Lihme, 2010

- Bevaringsværdigt forløb, andelshuse
- Bevaringsværdigt forløb, 70'er parceller
- Bevaringsværdigt forløb, den gamle landsby
- Byzonegrænse

Kaas Hovedgaard

Lihmes kirke er blandt Jyllands ældste

Kås fra luften

jede mere, end man kunne tage dem som en favnfuld uden at træde træskoene i stykker. Stenene blev rettet så meget til på siderne, at de med mørtel imellem lod sig stable i vejret. Byggeriet må kort efter være blevet fortsat med tilhuggede granitkvadre, som skabte en mere regelmæssig mur og efterhånden faldt på plads i en pæn og harmonisk skiftegang”.

Områdets største rekreative attraktion er Gyldendal havn, etableret på initiativ fra lokale borgere og med et bredt tilbud af fritidsaktiviteter tilknyttet fjorden. En anden stærk rekreativ base i lokalområdet er Limfjords Camping og Vandland.

Nøgletal for Lihme

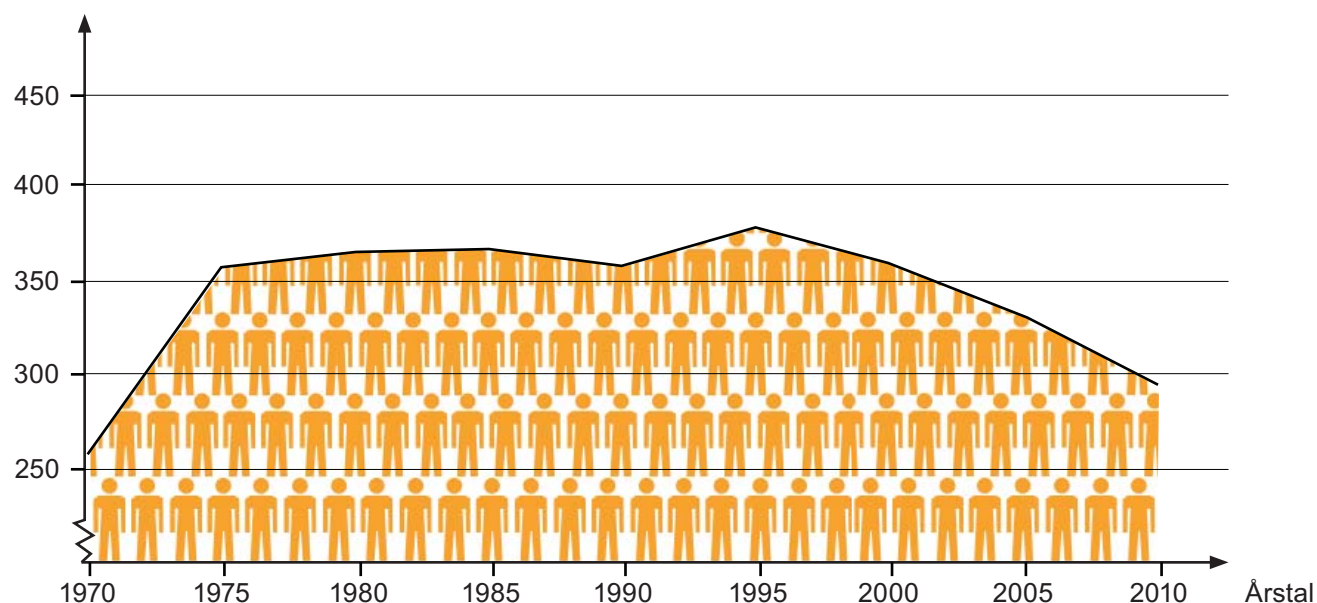
Lihme har i dag 298 indbyggere i landsbyen.

Befolkningstallet var markant stigende i Lihme efter kommunesammenlægningen i 1970. I perioden 1980-2005 har befolkningstallet ligget stabilt på omkring 360 indbyggere. I året 2005/2006 skete et markant skift, og befolkningstallet faldt stødt frem til i dag.

I perioden 2006-2010 er det procentvise fald i indbyggertal 12,8 %.

Befolkningsudvikling i Lihme by

Befolkningstal

Landsbyens organisation

I Lihme er der ca. 20 aktive foreninger – blandt andet Lihme borgerforening, der arrangerer flere sociale arrangementer hen over året. Hertil udarbejder lokale beboere ca. 4 gange årligt "Lihmebladet", der har til formål at samle Lihme, og give fastboende, sommerhusfolk, turister, presse og kommende tilflyttere et billede af det liv, der leves i byen og i sognet.

De mange lokale arbejdsgrupper, der arbejder for udvikling og fornyelse i Lihme by og i sognet, er ikke bare dannet på tværs af foreningerne, men indeholder også interessenter i form af jordejere og lokalpolitikere. Samtidig har grupperne for en stor dels vedkommende rod i Plan09 eksempelprojektet. Efter Plan09 processens afslutning arbejdede deltagerne videre med udviklingstiltag i Lihme, fortsat i en tæt dialog med Skive Kommune. Deltagerne har integreret sig med andre borgergrupper og har organiseret sig i en overordnet koordineringsgruppe og en række arbejdsgrupper for konkrete projekter.

I alt ca. 40 borgere fra lokalområdet er organiseret og deltager aktivt i de forskellige arbejdsgrupper, hvorved en bred og velfunderet del af områdets interesser er repræsenteret.

Nuværende projekter og projektgrupper i Lihme

I forbindelse med ansøgning om reservation af midler blev nuværende projekter og projektgrupper, der bl.a. opstod med baggrund i Plan09 præsenteret. Siden da er meget sket i de igangværende projekter. Flere har ændret karakter som følge af områdefornyelsen, idet man lokalt så unikke muligheder for at løfte projekterne yderligere gennem en intensiv og målorienteret dialog. Det skal understreges, at projekterne ved Gyl-

dendal og projekterne vedrørende stier i landskabet ikke sker i Lihme by. Disse projekter indgår derfor ikke i programmet for områdefornyelsen, men projekterne er trods dette viderebearbejdet således, at de supplerer de projekter og tiltag, der er opstået som følge af udarbejdelsen af områdefornyelsesprogrammet. Herunder ses status for de omtalte projekter:

Den koordinerende gruppe: Udvikling af hele miljøet til hele mennesker: Samler de forskellige arbejdsgrupper og sørger for en overordnet koordinering, information og fundraising. Gruppen har været repræsenteret i styregruppen for at sikre sammenhæng og samarbejde på tværs af eksisterende arbejdsgrupper.

Byfornyelsesgruppen: Arbejder med forslag til byforskønnelse, trafiksikkerhed, byens mødesteder og grønne tiltag. Gruppen har været repræsenteret i kernegruppen for at sikre, at de tanker og det arbejde, der ligger forud for denne proces, blev videreformidlet.

Gruppen: "Information, når man har brug for det": Arbejder med idéer omkring realiseringen af en sammenhængende information i og omkring byen. Gruppen arbejder nu sammen med Skiveegnens Erhvervs- og Turistcenter (SET) omkring formidling via touch-skærme om byen og egnen. Gruppen har endvidere deltaget i alle workshops.

Stigruppen: Arbejder med forslag til stier i byen og en central sti omkring Lihme, samt forbindelsesstier fra Lihme by videre ud til de mange rekreative områder i byens nærhed.

Gruppen har været repræsenteret i kernegruppen og har gennem processen primært koncentreret sig om stiforbindelser mellem Lihme by og egnens hot-spots (Limfjordscamping og vandland og Gylendal Lystbå-

Lihme Bladet

Gyldendal Lystbådehavn. Det grønne område bag havnen er i dag omdannet til rekreativt område med vandløb og en sø.

Limfjordscamping og vandland ligger naturskønt og er velbesøgt

Lihme Skole

dehavn). I forbindelse med workshops har fokus været på bystierne og hvorledes disse kunne placeres mest hensigtsmæssigt i forhold til øget tilgængelighed i byen og i tæt dialog med naboer og lodsejere.

Gyldendalsgruppen: Arbejder med etableringen af et rekreativt område ved Gyldendal. Gruppen har været repræsenteret i styregruppen. Entreprenørarbejdet er færdigetableret i sommeren 2012, og der vil over det kommende år blive fokuseret på etablering af legeplads, shelter-pladser mv.

Energigruppen: Arbejder med idéer og forslag til energitiltag i byen og sognet på såvel strategisk som fysisk niveau.

Gruppen har deltaget ved diverse workshops, hvorigennem det er blevet diskuteret, hvordan energitankerne kan omsættes til strategier og fysiske tiltag.

Attraktive forsamlingshuse: Ny gruppe i Lihme – primært bestående af borgerforeningens bestyrelsesmedlemmer.

Borgerforeningen indsendte i januar 2012 en ansøgning til Lokale- og Anlægsfonden omkring udvikling af fremtidens forsamlingshus, hvor nye brugergrupper og nye funktioner skulle tænkes ind i byens forsamlingshus. Lihme blev sammen med to andre forsamlingshuse i Danmark udvalgt, og har gennem to måneder i foråret 2012 deltaget i en intensiv proces i samarbejde med Arkitekturværkstedet A/S omkring udvikling af fremtidens forsamlingshus i Lihme. Projektet tænkes at indgå i den lokale debat om, hvad fremtidens værested skal kunne, og hvor det kan tænkes placeret.

Kombinationen af et usædvanligt stærkt og fælles borgerengagement, smukke og i flere tilfælde helt unikke

rekreative natur- og landskabskvaliteter omkring byen, samt byplanmæssige meget velbevarede bystrukturer med mange iboende kvaliteter, er grundlæggende potentialer i Lihme for at skabe et spændende og attraktivt landsbymiljø.

Gennem et løft af byens visuelle fremtræden og gennem istandsættelse af sociale og kulturelle mødesteder i byen er det målet, via områdefornyelsen, at genskabe og sikre et attraktivt landsbymiljø og dermed grundlaget for en øget tilflytning. Fornyelser og istandsættelser vil ikke blot være til glæde og gavn for byens nuværende og fremtidige beboere, men i lige så høj grad for sognets øvrige beboere, campinggæster, lystsejlere og de mange feriegæster, der hvert år benytter områdets mange sommerhuse.

Vestsalling Skole

I 2008 fusionerede skolerne i Lem, Lihme, Ramsing og Rødding efter eget ønske. Fusionen er vedtaget af Byrådet i Skive Kommune det samme år. De fusionerede skoler har samdrift med børnehaven i Lem og er en kommunal institution med 9 undervisningsafdelinger. Institutionen dækker over børnehaver (110 børn), skolefritidsordning (160 børn) og folkeskoleundervisning (460 elever). Børn og unge i institutionernes forskellige afdelinger er således i alderen 3-16 år. Der er ca. 110 medarbejdere fordelt på 10 faggrupper,

Lihme skole udgør ét af Vestsallings undervisningssteder og har omkring 45 elever, 30 børn i SFO og knap 20 børn i førskole.

Erhvervsliv

I Lihme findes flere private erhverv f.eks. en Brugs, et pengeinstitut, en frisør, et galleri, en maskinstation og

Lihmesamlingen, der er en mindre lokalhistorisk udstilling i forbindelse med pengeinstituttet.

Landbruget var og er det dominerende erhverv i området, men også her er tendensen, at flere landbrug lukker ned. Trods dette findes der stadig flere driftige landbrug i området, men generelt kan siges, at der er langt færre beskæftigede i landbruget.

Det sociokulturelle og urbane liv

Kontakten mellem de forskellige aldersgrupper og en daglig kontakt mellem lokale vægtes højt. Lihmes bypark også kaldet Kinkelunden har historisk set udgjort et vigtigt samlingssted i byen. I byens centrum, bag forsamlingshuset, ligger en basketballbane, som benyttes flittigt af såvel byens børn og unge som af gæster i forsamlingshuset. For få år tilbage blev pladsen foran Brugsen renoveret, og den benyttes især i sommerhalvåret, hvor sommerhusgæster og turister præger bybilledet. Hertil er der tennisbaner, petanquebaner og en multibane bag Lihme skole, som benyttes af en bred aldersgruppe hele året.

Forsamlingshuset og Lihme skole er to vigtige steder i forhold til indendørs mødesteder i byen, og specielt Lihme skole benyttes af mange forskellige foreninger, institutioner og borgere. Der er således flere lokaliteter i byen for social udveksling, men generelt kan siges, at der mangler bedre forbindelser mellem de enkelte steder, så byens borgere trygt og ubesværet kan komme rundt i byen.

Landbruget er fortsat det dominerende erhverv i Lihme

I februar blev der afholdt konceptworkshop i Lihme hvor hovedformålet var at prioritere mellem de idéer og forslag, der indtil dette stadie lokalt var blevet formuleret og udviklet. Workshopdeltagerne blev opdelt i mindre grupper, hvor der blev gennemgået en række øvelser, hvis formål var at optimere idéerne og ikke mindst prioritere, hvad der lokalt var størst ønske om at få realiseret via områdefornyelsesmidlerne. Al diskussion tog udgangspunkt i den vision, man lokalt havde arbejdet sig frem til på visionsworkshoppen, således at der blev sigtet mod et fælles mål. Visionen for Lihme er som følger:

"Lihme – Landsbyen med det centrale liv i centrum. Smukt, grønt og i fællesskab"

Efter konceptworkshoppen blev gruppernes prioriteringer samlet i et skema for at danne overblik over, hvordan de udvalgte projekter var blevet prioriteret.

På et efterfølgende kerne-/styregruppemøde blev de prioriterede ønsker gennemgået og formuleret yderligere – nogle som enkeltprojekter og andre som tema-projekter, hvor flere ønsker blev samlet under ét.

1: Programskrivning og borgerinddragelse

Udover udgifter til konsulent for medvirken til ansøgning om reservation, borgerinddragelse og programskrivning, ønskes der også anvendt midler til konsulent i forbindelse med gennemførelse af indsatsområderne. Hertil ønskes afsat midler til konsulentbistand i forbindelse med udvikling og realisering af byens centrale torv, stisløjfer i byen, grønt strøg gennem byen og et centralt mødested for byens unge.

2: Torve, pladser, opholdsarealer mv.

A: Æstetisk løft af centralt kryds og plads foran Brugsen

Pladsen foran Brugsen og på hjørnet af byens centrale kryds har i mange år været borgernes naturlige mødested. Efter Brugsen udvidede forretningen i foråret 2010, er pladsen blevet væsentligt mindre, hvilket har påvirket torvets funktion. Torvet tænkes visuelt udvidet ved, at det centrale kryds får en belægning svarende til den på torvet, således at bløde trafikanter prioriteres højere end den gennemkørende trafik. Herved vil byens borgere kunne krydse vejene mere sikkert, og torvets oprindelige funktion blive genvundet. Brugsforeningens bestyrelse arbejder pt. på at finansiere opkøb og nedrivning af uddeler-boligen, der i dag afgrænser torvet mod nord, således at der kan laves en større plads ved indgangspartiet, og der kan etableres flere parkeringspladser. I forbindelse med de afholdte workshops har man lokalt flere gange nævnt dette område som byens centrale mødeplads. Det er her det uformelle møde mellem landsbyboerne, campinggæster, sommerhusejere mv. finder sted. I forbindelse med brugsforeningens projekt er det derfor ønsket, at pladsen opgraderes således, at der kommer et mindre overdækket areal, hvor man kan trække hen, hvis et uformelt møde i indgangen udvikler sig til en længere snak. Hertil er det ønsket at samarbejde med brugsforeningen, således at de nye parkeringspladser får en placering og et udseende, der løfter området æstetisk og dertil også er indrettet således, at gangforbindelser til forsamlingshuset og ældreboligerne styrkes. Endeligt ønskes selve krydset trafikalsikret, mere herom under pkt. 4A.

B: Opgradering og aktivering af Kirkelunden

Bag Lihme kirke ligger et mindre naturområde, der historisk set har været byens samlingssted. Et par gene-

rationer tilbage var det her, byfesten blev holdt, og på den lille sø blev der stået på skøjter i vintermånederne. I dag er Kirkelunden tilgroet med krat, så man ikke længere kan gå rundt om søen. På trods af det er det stadig et sted, der betyder meget i de lokales bevidsthed. Det er et sted man ønsker at opgradere, så det er et fredfyldt område – en grøn oase i byen, hvor man kan søge ro og stilhed. Der er således ønske om at gøre den åbne, græsbelægte plads bag kirken mere intim gennem beplantninger, og generelt opgradere området til at have præg af en park. Dertil er det ønsket, at området omkring søen skal ryddes for krat, så man igen kan færdes ved søen. Der ønskes etableret en sti med fast belægning, så området bliver fremkommeligt for alle aldre.

C: Plads bag forsamlingshuset

I forlængelse af Lokale- og Anlægsfondens konkurrence om at udvikle fremtidens attraktive forsamlingshus, blev der som del af projektet udarbejdet et forslag til en plads bag forsamlingshuset. Projektet indebærer et løft af det område, der i dag rummer en slidt basketballbane og udtjente skaterramper. Lokalt har man udtrykt ønske om et grønt løft af området med mulighed for ophold. Arkitektforslaget for pladsen består af et orangeri/vinterhave og en stenbelagt stor plads med træer. Hen over pladsen, der ligger mellem orangeriet/vinterhaven og forsamlingshusets gavl, kan der udsendes et stort sejl, så pladsen overdækkes. Lokalt har man udtrykt ønske om en central plads i byen, hvor der kan arrangeres markeder med lokale fødevarer og kunstmarkeder for områdets mange kunstnere i sommerperioden, hvor området er fyldt med turister. Dertil kan pladsen også benyttes i forbindelse med arrangementer i forsamlingshuset, hvor pladsen kan inddrages til fx udeservering, velkomstområde, grillområde mv.

D: Mødested for unge i centrum

Et mødested for de unge i Lihme har gennem en længere årrække været et diskuteret emne. Lokalt var man opmærksom på, at der var behov for et sådan sted, men placeringen og ikke mindst indholdet af stedet var et omdiskuteret emne. I forbindelse med afholdelse af workshops deltog også nogle af byens unge. Her stod det snart klart, at hvad man lokalt havde konkludere, at de unge havde behov for, ikke stemte overens med de unges ønsker. Efter workshopene er placeringen af et værested for de unge rykket fra periferien af byen og ind til centrum. Det er samtidig beskrevet, hvad de unge ønsker, stedet skal indeholde, herunder overnatningsmulighed, grillplads og bålplads mv. I forbindelse med realiseringen af projektet ønskes der afsat midler til et udviklingsarbejde af området i samarbejde med byens unge.

3: Kulturelle og særlige boligsociale foranstaltninger

A: Grønt info-projekt

Lokalt er der bred enighed om, at der skal tænkes mere grønt. Der er derfor ønske om, at der afsættes udviklingsmidler og midler til foredrag, herunder investorbearbejdning i forbindelse med byggegrundene på Rosenvej, afholdelse af en række foredrag om økologiske/grønne projekter (fx arkitektonisk og energirigtig renovering) og Lihme by som ren og grøn by.

Ved Rosenvej er udlagt byggegrunde, som længe har været til salg. Når de er svære at sælge skyldes det blandt andet, at varmeudgifterne er høje ved Ramsing, Lem og Lihmeområdets fjernvarmeværk. Den vigtigste årsag til, at der ikke bygges, skal nok findes i, at det investeringsmæssigt ikke er attraktivt at bygge nyt i Lihme, da husets værdi allerede fra dag ét er faldet i

Oversigtskort med placering af projekterne

A photograph of a residential street. On the left, a large tree with green and yellowing leaves stands next to a red brick house. A red car is parked on the road in the distance. On the right, another red brick house with white window frames is visible. The street is paved and appears to be in a suburban setting.

16

Der er pt. skaffet midler til realisering af stier fra Lihme by og ud til Gyldendal Havn og Limfjordscamping og vandland. Stierne giver mulighed for flere ture ud i landskabet fra

C: Lihmecycle

og centrerer her.

E: Central fitnessplads

KOMMUNENS ORGANISERING AF INDSATSEN OG BUDGET

En stor styrke ved en områdefornyelse i Lihme er, at borgerne fra byen og sognet allerede er samlet og har arbejdet bevidst med at 'redde' Lihme som sognets centerby inden det er for sent. De initiativ- og idérige borgere står klar til at handle og vil i forbindelse med gennemførelsen af områdefornyelsen deltage både i detailplanlægningen og selve gennemførelsen via en række arbejdsgrupper og via fortsættelse af kerne- og styregruppen. Målet er at inddrage borgerne og dermed give dem både en større grad af medbestemmelse og fra starten et større "ejerskab" til de enkelte indsatser samt bidrag med frivilligt arbejde.

Budget

Den reservede 1 mio. kr. fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter anvendes sammen med 2 mio. kr. fra Skive Kommune og forventelige yderligere ca. 1,222 mio. kr. fra NaturErhvervstyrelsen via LAG, som det fremgår af den kombinerede budget-, tids- og handlingsplan.

Tids- og handlingsplan

Områdefornyelsen planlægges med en gennemførelsesperiode på 5 år. Se vedlagte kombinerede budget-, tids- og handlingsplan.

LAG-midler

Der søges supplerende LAG-midler til gennemførelse af de forskellige indsatsområder og uagtet, der pt. er usikkerhed om ordningens fortsættelse, så forventes det, at der kan opnås den maksimale støtte på 1,222 mio. kr. via den lokale aktionsgruppe men finansieret af rene EU-midler fra NaturErhvervstyrelsen.

Fonde

Relevante fonde mv. vil blive søgt og enten tilknyttet direkte til områdefornyelsen eller til projekter i periferien af denne; se også nærmere i afsnittet 'investeringsredegørelse'.

Oprettet 20.06.2012, tilpasset 27.6.2012		Andre	Offentlige midler								
	Budget	Private /	Offentlige	Stat	Kommune	LAG-					
Aktivitet	I alt	Almene	midler i alt			midler	2012 og før	2013	2014	2015	2016
Lihme, Skive Kommune											
1. Programudarbejdelse og borgerinddragelse											
Til og med programfasen	100.000		100.000	23.684	47.368	28.947	100.000				
Gennemførelsesfasen	200.000		200.000	47.368	94.737	57.895	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Diverse udlæg, revision, mv.	100.000		100.000	23.684	47.368	28.947	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
2. Torve, pladser, opholdsarealer, mv.											
Æstetisk løft af centralt kryds og plads foran Brugsen	300.000		300.000	71.053	142.105	86.842		100.000	100.000	100.000	
Opgradering og aktivering af Kirkelunden	100.000		100.000	23.684	47.368	28.947	-		100.000		
Plads bag forsamlingshuset	1.000.000		1.000.000	236.842	473.684	289.474			500.000	500.000	
Mødested for unge i centrum	300.000		300.000	71.053	142.105	86.842		150.000	150.000		
3. Kulturelle og særlige boligsociale foranstaltninger											
Grønt infoprojekt	100.000		100.000	23.684	47.368	28.947				50.000	50.000
Infoplads	100.000		100.000	23.684	47.368	28.947		33.000	33.000	34.000	
Værested	922.222		922.222	218.421	436.842	266.959		500.000	422.222		
4. Særlige trafikale foranstaltninger											
Trafiksikring af centralt kryds	400.000		400.000	94.737	189.474	115.789		133.000	133.000	134.000	
Stier	200.000		200.000	47.368	94.737	57.895		200.000			
Lihmecykel	100.000		100.000	23.684	47.368	28.947		100.000			
Grønt strøg/allé	200.000		200.000	47.368	94.737	57.895				100.000	100.000
Central fitnessplads	100.000		100.000	23.684	47.368	28.947			100.000		
I alt	4.222.222		4.222.222	1.000.000	2.000.000	1.222.222	160.000	1.276.000	1.598.222	978.000	210.000
Midler til områdefornyelse fra stat og kommune					3.000.000						
Kontrol											4.222.222

I	H	M	E												
---	---	---	---	--	---	---	--	--	---	--	--	---	---	--	--

Ved siden af denne direkte investering i byen Lihme forventes der at blive igangsat en lang række øvrige aktiviteter dels i Lihme by og dels i området omkring Lihme. Nogle af disse investeringer er allerede nu ved at blive realiseret, andre forventes snart at gå i gang. Atter andre er mere usikre, men er alligevel aktiviteter eller investeringer, som via det samlede tiltag, som områdefornyelsen er med til at skubbe i gang, sandsynligvis vil blive realiseret i løbet af de kommende år. Følgende kendte og forventede aktiviteter, heraf nogle med estimerede investeringer, vil blive omtalt med kort beskrivelse og oplysning om kontaktpersoner.

Projektet Gyldendal er startet i 2004 og med Plan 09-arbejdet fra 2009 og frem. Inklusiv midler fra LAG er dele af projektet blevet så konkret, at det som et af de første projekter i området, er blevet delvist realiseret i foråret og sommeren 2012.

Projektet er initieret af beboere i Gyldendal, Gyldendal Havn og diverse ildsjæle, og omfatter bl.a. etablering af en sø og et rekreativt område mv. Efter det "klassiske" entreprenørarbejde i forår og sommer 2012 tager frivillige over og medvirker til at skabe sanse- og aktivitetsplads, trampestier, shelters, petanque, mv.

Investeringer i området forventes at blive på i alt ca. 1 mio. kr.

Gyldendal-området er beliggende 2 kilometer syd for Lihme og omfatter dels Gyldendal Havn og et sommerhusområde øst for havnen med ca. 445 huse. Lidt vest for Gyldendal er Vendal sommerhusområdet med ca. 50 huse.

Henvendelse til Hans J. Thomsen på enten [REDACTED]
[REDACTED] eller [REDACTED]. [REDACTED]

Entreprenørarbejdet er færdigt i Gyldendal. Næste etape er etablering af shelters, bålpladser, mv.

Stiforbindelse som kobler Lihme op på Vestsallingstien

Skive Kommune har i foråret og sommeren 2012 etableret en ny stiforbindelse mellem Brodal og Lem. Stien er udført som en dobbeltrettet sti langs den nordlige vejside på Amtsvejen. Stien er etableret som en fællessti for bløde trafikanter og knallertkørere.

Stien har til formål, at give cyklister en sikker transportvej fra den østlige del af Brodal til Tranemarken/Engtoften før Lem, hvorfra cyklister kan følge Vestsallingstien videre til Lem, Rødding og Spøttrup Borg. Projektet er sidste etape i en sammenhængende stiforbindelse mellem Lihme og Lem. Omkostningerne til det sidste sti-forbindelsesled forventes at blive ca. 1,4 mio. kr.

Henvendelse til ingeniør Henrik Hjort, hehj@skivekommune.dk eller 99 15 36 63

Stiforbindelse som forbinder Lihme med Ålbæk

Det er også vigtigt, at Ålbæk og Lihme bliver forbundet med en cykel- og gangsti. Der er derfor igangsat et projekt med afklaring af mulighederne for at etablere en sådan, enten som en helt nyetableret sti eller som en sti, der delvis benytter sig af de eksisterende veje, eller måske en helt anden form for stiforbindelse. Der er opnået en bevilling på 800.000 kr. fra LAG og fra Skive Kommunens Landsbyudvalg til projektet.

Kontaktperson: Dorthe Dalsgaard, 61 74 76 10, dd@avlscenterdalsgaard.dk

Kirken

Lihme Kirke har igangsat et projekt i marts 2012, der omfatter nedrivning af den gamle skole, etablering af

graverhus og toiletbygning samt anlæggelse af parkeringspladser. Projektet ventes afsluttet i efteråret 2012 og beløber sig til i alt ca. 1,5 mio. kr.

Henvendelse til Lokalrådet ved Lihme Kirke, Birgit Jørgensen, [redacted], [redacted]

Forsamlingshuset

Da der i foråret 2012 opstod en mulighed for at deltage i konkurrencen omkring "Fremtidens Forsamlingshus" som led i projektet "Aktive Forsamlingshuse", var det naturligt, at Lihme Borgerforening i samarbejde med Skive Kommune "lagde billet ind". I april blev det besluttet, at Lihme Forsamlingshus er det ene blandt tre udvalgte forsamlingshuse, der hen over forår og sommer 2012 har medvirket i arbejdet med fremstilling af en udviklingsplan til huset. Lokale og Anlægsfonden støtter projektet i første omgang med udgifterne til udviklingsplanen (125.000 kr.) og senere – hvis der er baggrund for at "udvikle" huset – så derudover med op til 2 mio. kr. til den egentlige ombygning. Sidstnævnte forudsætter dog, at Forsamlingshuset "selv" finder midler for op til 3 mio. kr., idet Lokale og Anlægsfonden "kun" støtter med 40 %.

Dermed er den udfordrende debat om, hvor og hvordan man fremover skal "forsamles" i Lihme åbnet. Som led i programfasen blev det fastslået, at der er ønske om at koncentrere aktiviteterne så meget som muligt. Samtidig blev det dog ligeså klart fastslået, at fremtidssikringen af forsamlingshuset på sin nuværende geografiske placering ikke måtte medvirke til at undergrave Lihme Skoles muligheder for at overleve. Lihme Skole er i dag allerede – udover den naturlige skoledrift - et af de væsentlige kulturelle og sociale mødesteder, og sådan skulle det gerne blive ved med at være. Der er den 27.6.2012 afholdt borgermøde om mulighederne for udviklingen af forsamlingshuset.

Henvendelse til formanden for borgerforeningen Claus V. Mikkelsen, Sønderhede 7, Lihme, [redacted] og telefon [redacted] / [redacted]

Brugsens investering i nedrivning, tilbygning mv.

Lihme Dagli'Brugs er byens væsentligste forretning, og dens overlevelse er en meget vigtig del af byens fremtid. Driften i Brugsen er fornuftig, og fra Brugsens side har man et stærkt ønske om at medvirke til det løft som Plan 09-arbejdet, den lokale udviklingsplan og programmet for områdefornyelse er udtryk for. Dagli'Brugsen ønsker i den forbindelse at bidrage med en fjernelse af beboelsesbygningen ud mod Ålbækvej i krydset i Lihme. Dermed etableres plads til at udvikle den centrale del af landsbyen Lihme, dels som parkeringsplads for handlende i butikken og dels som kulturelt og socialt mødested centralt i byen. Brugsens investering i den forbindelse forventes at blive i størrelsen 600.000 kr.

Henvendelse til medlem af Brugsens bestyrelse Kim Jakobsen, [redacted], Adelgade 9, Lihme, [redacted]

Indsatspuljens investering i nedrivninger

Skive Kommune har siden indsatspuljen blev etableret i 2009 udført et stort stykke arbejde i hele kommunen med kortlægningen og prioriteringen af ejendomme, der var egnede til enten oprydning eller nedrivning. Således også i Lihme, hvor der hidtil er givet støtte til en ejendoms nedrivning, og hvor der er planer om at støtte fjernelse af yderligere en ejendom. De fremtidige investeringer i den forbindelse er dog afhængig af, om indsatspuljen bliver "forlænget", om byfornyelsesloven tilpasses ordningen eller der på anden vis "tages højde for" UdkantsDanmarks store

behov for støtte til oprydning og nedrivning. I Lihme by er den samlede private og offentligt investering i den forbindelse ca. 650.000 kr.

Henvendelse til bygningskonstruktør Ole Juul Thomasen, ojth@skivekommune.dk eller 9915 3659

Geotermisk varmeboring

Skive Kommune har, som geografisk enhed, et mål om at blive CO₂ neutral i 2029. Byrådet har godkendt en strategi for, hvordan det mål kan nås. Et bærende element i den omfattende energioplægning er geotermi, som kan levere vedvarende energi til boligopvarmning i mange år. Der er udarbejdet et projektforslag, der sammenkobler 7 fjernvarmeværker i kommunen på et fællestansmissions-net fra Glyngøre over Rødding til Skive. Projektet koster ca. 400 mio. kr. og giver forbrugerne en forventet besparelse på 20 mio. kr. pr år. Ramsing-Lem-Lihme er med i projektet, og det vil få stor betydning for varmeprisen i netop dette område, da Ramsing-Lem-Lihme Fjernvarmeværk er et af de berygtede barmarksværker.

Skive Geotermi A/S er 100% kommunalt ejet, men har tilknyttet en brugergruppe med repræsentanter fra de enkelte fjernvarmeværker som støtte i beslutningerne. Værkerne har således også underskrevet en aftager-aftale, som binder værkerne til at aftage varme i 25 år.

Projektet er ikke startet endnu, men er i planlægningsfasen, der foreløbigt har været godt et år. Det endelige starttidspunkt for borerne er stadig meget usikkert, da man er afhængig af en række ydre faktorer, som først falder på plads i løbet af efteråret 2012.

Henvendelse til Karl Egeriis Krogshede, Klimakoordi-

nator, Teknisk Forvaltning - Sekretariat og Økonomi, kkro@skivekommune.dk T: 9915 6777 M: 4059 4027

Geotermisk varmeboring i Skive er endnu i planlægningsfasen

Jollehavn ved Ålbæk

Som første skridt mod etablering af en strandpark ved Ålbæk er en række foreninger og ildsjæle i gang med udvikling af detailprojekt og indsamling af støtte. Ålbæk-Vadum området er to sommerhusområder på i alt ca. 285 huse og 55 ubebyggede grunde beliggende 2-2,5 kilometer nord for Lihme.

Henvendelse: Aktive Fritidsfiskere i Danmark v/Formand Leif Søndergård, Søvejen 6, Rødding, 7860 Spøttrup, [REDACTED]

Fiskehusene ved Ålbæk

Ligeledes som led i etableringen af en strandpark i Ålbækområdet ønskes en række ældre fiskehuse bevaret ved en særlig indsats. Der arbejdes lige nu på at finde støtte til bevaringsarbejdet på husene.

Henvendelse: Aktive Fritidsfiskere i Danmark v/Formand Leif Søndergård, Søvejen 6, Rødding, 7860 Spøttrup, [REDACTED]

Ålbæk Ferieby-projekt

En række initiativtagere har igangsat et stort projekt med etablering af en ny ferieby; Ålbæk Ferieby. De lokale entreprenører, Krejbjerg Tømrerfirma A/S - krejbjerg.tomrer@gmail.com og Vejby EI & VVS ApS - el-vvs@vejby-el-vvs.dk, har sammen med gårdejer Arne Bisgård fået tegnet et spændende projekt af arkitektfirmaet Schmidt, Hammer & Lassen Architects A/S.

Det er planen, at projektet skal realiseres tæt på Limfjordscamping og vandland og med et vist efterfølgende driftsfællesskab mellem Ferieby og Campingplads. I første omgang er det planen at lade 40 nye udlej-

ningshuse opføre. En evt. anden etape vil kunne rumme 28 boliger. Det vurderes at den samlede investering vil kunne blive på 70 mio. kr.

Nærmere oplysninger kan indhentes hos enten Krejbjerg Tømmerfirma A/S - krejbjerg.tomrer@gmail.com, Vejby EI & VVS ApS - el-vvs@vejby-el-vvs.dk, eller Arne Bisgård, Bisgård Holding ApS - ARBI@skivekommune.dk

”Information når man har brug for den”

Via et samarbejde mellem Limfjordscamping og vandland, Lihmes Støtteforening og Skiveegnens Erhvervs- og Turistcenter (SET), er der igangsat et projekt med opsætning af informationsskærme forskellige steder i Lihme og omegn: en skærm på campingpladsen, en skærm ved Gyldendal Havn og en skærm ved Lihme Brugs.

Der udarbejdes professionelle spots om relevante aktiviteter, arrangementer og seværdigheder i området – og denne information bringes løbende på de 3 skærme. Undervejs i projektet overtages informationsindsamlingen og formidlingen af en redaktionsgruppe, der dermed oplæres i formidlingsdelen og sikrer at denne fortsætter efter selve etableringsfasen.

Det vurderes, at den samlede investering, der hentes bl.a. fra Friluftsrådet og Skive Kommunes Landsbyudvalg, bliver på ca. 200.000 kr.

Kontaktperson: Dorthe Dalsgaard, 6174 7610, dd@avlscenterdalsgaard.dk

Boergeder

I og omkring Lihme er der en stærk interesse for boergeder. En kødged, som indtil videre er hos to forskellige bedrifter i området omkring Lihme. Et af pro-

ducenternes seneste initiativer er en henvendelse til Brd. Price i bestræbelse på at finde afsætning for det sunde kød i bredere kredse og til gourmetrestauranter. Som led i områdefornyelsen ønskes boergederne om muligt integreret mere i bylivet som dyr, der kan græsse helt ind til beboelseshuse i Lihme. Samtidig ville de medvirke til at renholde naturområderne omkring Lihme. Dette vil igen medvirke til at skabe mere opmærksomhed omkring det spændende arbejde med at avle boergeder.

Henvendelse til enten

- Nordentoft Boergeder v/ Brian B. Nielsen, Nordentoft 4, Kås Mark, 7860 Spøttrup, E-mail: NordentoftBoer@mail.dk www.NordentoftBoer.dk og telefon [redacted]
- Sallingboergeder, Thomas Kristensen, Øster Hærup Strandvej 27, 7860 Spøttrup, www.SallingBoergeder.dk og telefon [redacted]

Boblerne

I forbindelse med Plan-09-arbejdet, i forbindelse med planlægningen af områdefornyelsen og i forbindelse med øvrige bestræbelser på ”at løfte” Lihme og området omkring Lihme er der skabt en lang række idéer og forslag til mulige tiltag, der kan ”trække i samme retning”. Mange af disse idéer er af forskellige årsager endnu ikke blevet særligt konkretiseret. Forslagene gemmes derfor i en idébank og vil kunne tages op i den kommende årrække. En af mulighederne for at hjælpe disse idéer videre, er at gøre dem mere kendte for et bredere publikum. De nævnes derfor nedenfor som det afsluttende element i investeringsredegørelsen i håb om, at mulige investorer eller ”udviklere” kan blive inspireret og gå videre med forslagene.

- Nytænkning af den tidligere møbelfabrik
- Genåbning af badestrand ved Kås.
- Alment boligselskabs – BOMIs - investering i renovering af eksisterende boliger i Lihme.
- Evt. sammenlægning af institutioner i Lihme. Samdrift. Yderligere stordriftsfordele.
- Genanvendelse af børnehavebygning til boliger i tilfælde af flytning af børnehave i forbindelse med samdrift.
- Brug af tidligere købmandsbutik – evt. som genbrugsforretning.
- Branding (ud over den del der er med under områdefornyelsen)
- Mountainbikerute - bedre information om mulighederne.
- Vindyrkning i fælles eller privat regi.
- Bynær skov / skovrejsning

MÅLSÆTNING OG SUCCESKRITERIER

I Lihme og omegn er der et stærkt ønske om at vende udviklingstendenserne og dermed arbejde for at styrke Lihme som et attraktivt bo- og levested også i fremtiden. Forud for ansøgningen om reservation af områdefornyelsesmidler var det lokale engagement og arbejde med at nå dette mål allerede i fuld gang, og flere af de projekter, det har medført, er i dag under realisering. Gennem områdefornyelsen og de forudgående projekter er der samlet set skabt en stærk løftestang for såvel Lihme by som selve egnen.

I Lihme har reservationen af midler til områdefornyelse og udarbejdelse af program affødt flere projektidéer og endnu mere lokalt engagement. Der er således nedsat yderligere arbejdsgrupper, herunder blandt andet en arbejdsgruppe bestående af lokale borgere, kommunale folk og repræsentanter fra Skiveegnens Erhvervs- og Turistcenter (SET), der har til formål at afklare, hvordan landsbyen Lihme (som pilotprojekt) kan blive innovator for erhvervsudvikling i byen og egnen. Der er en stærk lokal tro på, at der igennem områdefornyelsen og de mange andre initiativer kan skabes vækst i såvel bosætningen som arbejdspladser i landsbyen.

Der er ud fra dette opsat følgende målsætninger og succeskriterier for gennemførelsen af områdefornyelsen i Lihme:

- Projekterne skal understøtte Lihmes vision: *Lihme – landsbyen med livet i centrum. Grønt, smukt og i fællesskab.*
- Der skal gennem områdefornyelsen skabes en bedre livskvalitet for nuværende og fremtidige borgere i Lihme.
- De tiltag, der realiseres gennem områdefornyelsen, skal samlet set tilgodese alle aldre i byen – både børn, unge, voksne og ældre.
- Der skal ske en rotation i boligmassen i Lihme by, så der frigives boliger til børnefamilier.
- Områdefornyelsen skal sætte helt nye og enestående aktiviteter i gang.
- Det stærke lokale engagement skal opretholdes og understøttes og fortsat være det bærende element i processen.

MINISTERIET FOR
**BY, BOLIG OG
LANDDISTRIKTER**

SKIVEKOMMUNE

